

T. B. M. M. (S. Sayısı : 17)

**Çalışanların Tasarruflarının Teşvikine Dair Kanun
Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler; Plan ve Bütçe
Komisyonları Raporları (1/389)**

T.C

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K.Gn.Md. 07/101-2143/01349

Y . 2 . 1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 1.2.1988 tarihinde kararlaştırılan «Çalışanların Tasarruflarının Teşvikine Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

I. Kaya Erdem

Başbakan V.

GENEL GEREKÇE

1983 yılında gayri safi millî hâsılanın % 16,4'ü olan yurt içi tasarruflar, uygulanan faiz politikaları, gelir ortaklığı senedi gibi tasarrufları artırıcı tedbirlerle 1986 yılında % 22,9'a çıkmıştır. 1987 yılında bu rakamın % 25 olacağı tahmin edilmektedir, GSMH yükselmesini hızlandırarak işsizliği azaltmak politikasının ancak yurt içi tasarrufların artırılması ile istikrarlı bir şekilde uygulanabileceği, bu bakımdan tasarrufları artırıcı uygulamalara devam edilmesi gerektiği bilinmektedir. Aynı şekilde ekonominin gelişmesinin sağlanmasında tasarrufların teşviki ve bunların kaynakları ile birlikte verimli ve süratli bir şekilde kullanımının gerekli olduğu da aşîkârdır.

Diğer taraftan, çalışanların tasarruflarının artırılmasına özel bir önem verilmiş ve münhasıran konut edinmeyi kolaylaştırmaya yönelik olarak 11.11.1986 tarih ve 3320 sayılı Memurlar ve İşçiler ile Bunların Emeklilerine Konut Edindirme Yardımı Yapılması Hakkında Kanun çıkarılmıştır. 1 Ocak 1987 tarihinde yürürlüğe giren bu Kanunla memur ve işçilerimize aylık ve ücretlerinden ayrı olarak karşılıksız ve geri ödemesiz yardım yapılması sağlanmıştır. Memurlarımızın, Ocak 1988 ayı sonu itibariyle Türkiye Emlak Bankasında (KONUTBANK) açılan hesaplarda «konut edin-

dirme yardımı» adı altında biriken tasarrufları kişi başına 88 500 liraya ulaştırmıştır. Yıl sonu itibarıyla bu miktar 283 500 liraya yükselecektir. Bu rakamlara, hesapta biriken paraların neması dahil bulunmamaktadır.

Hazırlanan bu Kanun Tasarısı da çalışanların tasarruflarının artırılması amacını gütmekte; bu amaçla çalışanların aylık ve ücretlerinden belirli bir oranda tasarruf kesintisi yapılarak bankada adlarına açılacak hesaplara yatırılması, Devlet veya işverenlerin bu tasarruflara katkıda bulunması ve toplanacak paraların en iyi şekilde nemalandırılması öngörülmektedir.

Böylece çalışanlara, ileride istedikleri şekilde kullanabilecekleri bir ilave kaynak yaratılması hedeflenmekte ve çalışanlar bu suretle oluşacak tasarruflarını kullanırken diğer tasarruf imkânlarını da harekete geçirmeye teşvik edilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu maddede Kanunun amacı; çalışanların tasarrufu bulunmalarını teşvik etmek üzere, çalışanların aylık ve ücretleri üzerinden tasarruf kesintisi yapılması, bu tasarruflara Devlet ve ilgili işverenlerin katkıda bulunmalarının sağlanması, Bağ-Kur'a tabi olarak çalışanların gelirlerinin bir kısmının tasarrufa ayrılmasının temini ve bu şekilde oluşacak tasarrufların en iyi şekilde nemalandırılmasının sağlanması şeklinde açıklanmaktadır.

Madde 2. — Maddede kanun kapsamına giren personel açıklanmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile aylıklarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu hükümlerine göre almakta olan kamu görevlileri ile kanunla veya kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan Türk Standartları Enstitüsü, Millî Prodüktivite Merkezi gibi çeşitli kurum ve kuruluşlarda değişik statülerde çalışan diğer personel kapsama dahil edilmektedir.

(b) bendi ile Konut Edindirme Yardımı ile de paralellik kurularak (10) ve (10)'dan fazla işçi çalıştıran işyerlerinde çalışan işçiler kapsama dahil edilmektedir.

(c) bendinde geçen «Kanunları gereğince sözleşmeli, statüde çalışanlar» tabiri ile başta 657 sayılı Kanunun 4/B maddesi, 2333 sayılı Sürekli Kamu Görevlerinde Sözleşmeli Personel Çalıştırılması Hakkında Kanun, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname olmak üzere çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnameler uyarınca sözleşmeli statüde çalışan bütün personel ifade edilmektedir. Bazı kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat kanunlarında yer alan kadro karşılığı sözleşmeli çalışan personel de kapsama dahil bulunmaktadır.

Maddenin son fıkrası ile de, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa tabi olarak çalışanların gelirlerinin bu Kanun uyarınca belirlenecek kısmının tasarruf olarak her ay ilgili banka şubesine yatırılması öngörülmektedir. Madde metninde «çalışanlar» ibaresi kullanılmak suretiyle 1479 sayılı Kanuna tabi emekliler kapsam dışında tutulmaktadır.

Madde 3. — «Tasarruf miktarları» başlığı altında düzenlenen 3 üncü maddede tasarruf kesintisi, Devlet ve İşveren katkısı ile Bağ - Kur kapsamına girenlerin aylık tasarruf tutarları açıklanmaktadır.

Kamu personeli ile işçilerin tasarruf miktarlarının kamu kurum ve kuruluşları ile işverenler tarafından bunların aylık veya ücretleri üzerinden kesilen % 2 nispetindeki tasarruf kesintisi ile aynı miktar üzerinden % 3 nispetinde sağlanacak Devlet veya işveren katkısından oluşacağı hükme bağlanmakta ve çalışanların tasarruf kesintisi nispeti ile Devlet veya işveren katkısı nispetlerini sırasıyla % 4 ve % 6 nispetlerine kadar artırma ve gerektiğinde yukarıdaki nispetlere indirme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

1479 sayılı Kanuna tabi olarak çalışanların iş ve gelir durumları arasında büyük farklılıklar bulunduğundan, maddede yapılan düzenleme ile bazı sınır ve esaslar dahilinde bunların tasarruf miktarlarının tespiti ve uygulama tarihlerinin belirlenmesi yetkisi Bakanlar Kuruluna verilmektedir.

Madde 4. — Maddenin birinci fıkrasında kurumlara, ikinci fıkrasında da işverenlere, tasarruf kesintileri ile Devlet veya işveren katkılarını aylık ve ücret ödemelerinin yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar T. C. Ziraat Bankasında açtıracakları «tasarrufu teşvik» hesaplarına yatırma yükümlülüğü getirilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında Bağ - Kur'a tabi olarak çalışanlara Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek tasarruf miktarlarını 3 üncü madde uyarınca belirlenecek ilgili banka şubelerinde kendi adlarına açtıracakları «Tasarrufu Teşvik» hesabına yatırma mükellefiyeti getirilmektedir.

Maddenin son fıkrasında, bu şekilde tahsil olunacak paraların tahsilatın yapıldığı ayı izleyen ayın sonuna kadar T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Şubesinde Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı adına açılacak «Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabı» na aktarılacağı belirtilmektedir.

Madde 5. — Maddede Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığının bu Kanun uyarınca T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Şubesi nezdinde açılan «Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabı» nda toplanan paraları ne şekilde nemalandıracağı belirtilmektedir. Buna göre söz konusu tasarruflar Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek esaslar ve öncelikler çerçevesinde hisse senetleri ve sair menkul kıymetlere, orta vadeli özel sektör tahvillerine, gelir ortaklığı senetlerine, finansman bonolarına, Devlet tahvili ve Hazine bonolarına yatırılmak veya verimi yüksek sair yatırımlarda (gayrimenkul alım satımına yönelik yatırımlar hariç) kullanılmak suretiyle nemalandırılacaktır.

Madde 6. — «Ödemeler» başlığı altında düzenlenen bu maddede, çalışanların, adlarına biriken tasarruf kesintileri ile Devlet veya işveren katkılarında ve bunların her ikisinin nemasından ne şekilde yararlanacakları hükme bağlanmaktadır.

Buna göre;

1. Çalışanların biriken tasarruf kesintileri ile Devlet ve işveren katkıları (Bağ - Kur'a tabi olarak çalışanlarda tasarruf tutarları ve varsa Devlet katkısı) emeklilik ve ya ölüm halinde kendilerine ya da kanunî mirasçilerine neması ile birlikte,
2. En az 15 yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde 1 inci fıkrada sayılan toplam tasarruf miktarları ile bunların nemasının toplamının 3/5'i,
3. En az 6 yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde sadece biriken tasarruf kesintileri (Bağ - Kur'a tabi olarak çalışanlar için tasarruf tutarları),

Ödenecektir.

Maddenin iki ve üçüncü fıkralarında belirtildiği şekilde kendilerine ödeme yapılanların tasarruf kesintileri, Devlet veya işveren katkıları (Bağ - Kur'a tabi olarak çalışanlar bakımından tasarruf tutarları) ile nemadan ödenmeyen kısımlar 3 üncü madde uyarınca T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Şubesi nezdinde Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı namına açılacak hesaba nema olarak kaydedilecek ve söz konusu kişiler bu Kanunda belirtilen imkânlardan işe yeni başlayanlar gibi değerlendirilerek önceki ödenmeyen alacakları ile ilgilendirilmeksizin yeniden yararlanabileceklerdir.

Diğer taraftan maddenin son fıkrasında, en az 2 yıl tasarrufta bulunanlara, istedikleri takdirde, biriken tasarruf kesintileri ile Devlet veya işveren katkılarının (Bağ - Kur'a tabi olarak çalışanlar bakımından tasarruf tutarları) toplamı üzerinden tahakkuk edecek nemanın 1/3'ünün her yıl ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 7. — Maddenin birinci fıkrasında; işverenlerce ücretlerden yapılan tasarruf kesintileri ile sağlanan işveren katkılarının 4 üncü maddede öngörülen süre içinde ilgililerin banka hesaplarına yatırılmaması halinde, Sosyal Sigortalar Kurumunun resen veya ilgililerin başvurusu üzerine 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun primlerin tahsiline ilişkin hükümleri dairesinde bu miktarları gecikme zammı ile birlikte tahsil edeceği ve ilgili banka hesabına yatıracağı belirtilmektedir. Burada ilgili banka çalışanın tasarrufu teşvik hesabının bulunduğu bankadır.

Maddenin ikinci fıkrasında ise, tasarruf tutarlarını süresi içinde ve tam olarak yatırmayan Bağ - Kur'luların ödemeleri gereken tutarların 1479 sayılı Kanunun Bağ - Kur primlerinin tahsiline ilişkin hükümleri dairesinde Bağ - Kur tarafından tahsil edilerek ilgilinin banka hesabına yatırılacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 8. — İşverenlerin bu Kanun hükümlerine göre çalışanlara sağladığı katkıları ile Bağ - Kur'a tabi olarak çalışanların tasarruf tutarları, bunların gelir veya kurumlar vergilerinin hesaplanmasında gider olarak kaydedilebilecektir.

Madde 9. — Bu maddede Yüksek Planlama Kurulunun yetkileri sayılmaktadır.

Buna göre Yüksek Planlama Kurulu;

a) Bu Kanun uyarınca çalışanlardan yapılacak tasarruf kesintileri ile Devlet ve işveren katkılarına esas alınacak aylık ve ücretin içine hangi tür ödemelerin gireceğini tayine, bu kesinti ve katkılarla (Bağ - Kur'a tabi olarak çalışanlar bakımından tasarruf tutarları) nemaların ilgili banka hesaplarına yatırılması ve 6 ncı madde uyarınca hak sahiplerine ödenmesine ilişkin usulleri tespite,

b) T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Şubesinde Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı adına açılacak «Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabı» nda toplanacak paraların nemalandırılmasında hangi alanlara öncelik verileceğini tespite, bu paraları gerektiğinde diğer kamu bankalarında da nemalandırmaya, bu Kanun uygulamasındaki hizmetleri karşılığında toplanacak paraların % 15'ini geçmeyen kısmını faizsiz ya da düşük faizli olarak T. C. Ziraat Bankasında bulundurmaya, hesabın bakiyesine tahakkuk ettirilmesi gereken faiz oranını belirlemeye ve elde edilecek nemadan bu Kanun uygulamasında görevlendirilen kuruluşlara giderleri karşılığı yapılacak ödeme miktarlarını belirlemeye,

c) Bu Kanun uygulaması ile ilgili olarak, 3 üncü madde ile Bakanlar Kuruluna verilen yetki alanına giren konular dışında gerekli görülen her türlü düzenlemeleri yapmaya,

Yetkili kılınmış bulunmaktadır.

Geçici Madde — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, kanun kapsamına girenlerin tasarruf kesintisine tabi tutulacak aylık ve ücretlerinde Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte bir azalmaya mahal vermemek üzere,

a) Bakanlar Kurulu, kamu görevlilerinin aylıklarını belirleyen aylık ve yan ödeme katsayıları ile yakacak yardımı miktarını belirlemeye yetkili kılınmıştır.

b) İşçilerin tasarruf kesintisine tabi tutulması gereken ücretleri de 2822 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yeni toplu iş sözleşmeleri aktedilinceye kadar (toplu iş sözleşmesine dahil olmayanlarda da cari hizmet akti ile belirlenen ücretler yeniden tespit edilinceye kadar) işverenlerince % 2 oranında artırılacaktır. Artırılan bu miktar hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmadan yüzde 3 oranındaki işveren katkısı ile birlikte 4 üncü madde uyarınca T. C. Ziraat Bankasında işçiler adına açtırılacak tasarrufları teşvik hesabına söz konusu maddede belirtilen süreler içinde yatırılacaktır.

Madde 10. — Kanunun yayımını izleyen aybaşında yürürlüğe gireceği öngörülmektedir.

Madde 11. — Kanun hükümlerinin Bakanlar Kurulu tarafından yürütüleceği hükme bağlanmaktadır.

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu

11.2.1988

Esas No. : 1/389

Karar No. : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yüksek Başkanlıkça Komisyonumuza havale edilen «Çalışanların Tasarruflarının Teşvikine Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 11.2.1988 tarihli 2 nci Birleşiminde; Maliye ve Gümrük, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Adalet bakanlıkları ile; Y.Ö.K., İşçi ve İşveren temsilcilerinin katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Tümü Komisyon üyelerinin çoğunluğu tarafından uygun görülen tasarının maddelerinin görüşülmesi sırasında yapılan değişiklikler aşağıda sırasıyla gösterilmiştir.

(Tasarının 1 ve 2 nci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarıda çalışanların tasarruflarının artırılması amacıyla, aylık ve ücretlerden yapılacak tasarruf kesintilerinin yanı sıra, sadece bu tasarruflara Devlet veya işverenin katkıda bulunacağı öngörülmekte; Bağ - Kur'lulara böyle bir Devlet katkısının yapıp yapılmayacağı yetkisi Bakanlar Kuruluna bırakılmakta idi. Komisyonumuzca 3 üncü maddenin son fıkrasındaki «gereğinde Devlet katkısı sağlanıp sağlanmaması» ibaresi metinden çıkartılarak, Bağ - Kur'luların tasarruf kesintilerine de, miktar ve oranı ne olursa olsun, Devlet tarafından katkıda bulunulmasını gerekli kılacak şekilde fıkra yeniden düzenlenmiş ve madde değişik bu şekliyle kabul edilmiştir.

Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının tasarruflarının nemalandırılması ile ilgili 5 inci maddesinde tasarrufların nerelerde değerlendirileceğine ilişkin hususlar yer almaktadır. Yüksek Planlama Kurulunun nemalandırma konusundaki yetkilerini sınırlandırmak yerine, Kurulu, değişen ve gelişen ekonomik şartlara göre bu tasarrufları en verimli alanlarda değerlendirme imkânına kavuşturacak şekilde «hisse senetleri ve hazine bonolarına yatırmak veya» ibareleri metinden çıkartılmış ve madde değişik bu şekliyle kabul edilmiştir.

3 üncü maddenin son fıkrasında Komisyonumuzca yapılan değişiklikle Bağ - Kur'luların tasarruflarına da Devlet katkısında bulunulacağı kabul edildiğinden bu değişikliğin zarurî sonucu olarak, ödemelere ilişkin 6 ncı maddenin fıkralarında yer alan «yapılması halinde» ibareleri metinden çıkartılmış, ödemeler açısından kamu görevlileri, işçiler ve Bağ - Kur'lular arasında paralellik sağlanmıştır.

Tasarının 7 ve 8 inci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 9 uncu maddesinde yer alan «yapılması halinde» ibaresi, daha önce yapılan değişikliklere göre Bağ - Kur'luların tasarruflarına da Devlet katkısı öngörüldüğünden, metinden çıkarılmış ve madde değişik bu şekliyle kabul edilmiştir.

Tasarının geçici maddesi ile 10 ve 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz havalesi gereği Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Mustafa Balçılar
Eskişehir

Kâtip
M. Rauf Ertekin
Kütahya

Üye
Yaşar Eryılmaz
Ağrı
İmzada bulunamadı.

Üye
Ahmet Küçükkel
Elazığ
İmzada bulunamadı.

Üye
Mehmet Akdemir
Gaziantep

Üye
Halil Çulhaoğlu
İzmir
Muhalefet şerhim eklidir.

Üye
Ömer Türkçakal
Kocaeli
Muhalefet şerhim eklidir.

Üye
Ömer Günbulut
Sivas

Üye
Ibrahim Çebi
Trabzon

Başkanvekili
Burhan Kara
Giresun

Üye
Hamdi Özsoy
Afyon

Üye
Mehmet Özalp
Aydın

Üye
Nizamettin Özdoğan
Elazığ

Üye
İ. Hakkı Önal
İstanbul
Muhalefet şerhim eklidir.

Üye
Kerem Güneş
Kars
İmzada bulunamadı.

Üye
Cemal Allşan
Samsun
Muhalefim, muhalefet şerhim eklidir.

Üye
Kâzım Özev
Tokat
Muhalefet şerhim eklidir.

MUHALEFET ŞERHİ

Çıkarılması istenen Tasarrufu Teşvik Yasası hiç de ifade edildiği gibi ve tasarrufu teşvik amacına yönelik olmayıp daha ziyade memur, işçi ve serbest meslek erbabını ilgilendiren bir zor alım ya da vergi yasası mahiyetinde olup, yeni bir MEYAK olayı yaratmaktan öteye gidemeyecektir. Kaldı ki, tasarruf kişinin kendi isteği ile olmalıdır. O bakımdan bu çıkarılmak istenen yasaya tümüyle muhalif olduğumun bilinmesini saygılarımla rica ederim. 12.2.1988

Cemal Alişan
Samsun
Sağlık ve Sosyal Yardım
Komisyonu Üyesi

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzda 11.2.1988 tarihinde görüşülerek çoğunlukla benimsenen «Çalışanların Tasarruflarının Teşvikine Dair Kanun Tasarısı» na;

1. Yasa tasarısının ilke olarak çalışanların kazançlarını azaltmaya yönelik olması bu anlamda, bir tür zor alım yasası görünümünde bulunması,
2. Çalışanlardan kesilecek paraların sonuç itibarıyla işverenler için kaynak yaratma şeklinde uygulanabileceği,
3. Geçim sıkıntısı oldukları açık olan çalışanlardan kesilecek olan bu paraların tasarının bir maddesinde Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresine aktarılarak denetim dışı diğer fonlar gibi amaca uygun bir biçimde kullanılmayacak,
4. İşçilerden kesilecek paraların SSK primleri gibi işveren kasalarında kalacağı, bunların uzun süre faizsiz olarak işverenler tarafından kullanılacağı,
5. Esasen yasanın tümünün dar gelirliilerin aleyhine hükümler getirdiği ve böylelikle Anayasamızda belirlenen sosyal devlet ilkesine aykırı olacağı görüşü, düşünce ve endişesiyle komisyon kararına muhalifiz.

İsmail Hakkı Önal
İstanbul

Kâzım Özev
Tokat

Ömer Türkçakal
Kocaeli

Halil Çulhaoğlu
İzmir

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/389

Karar No. : 5

24.2.1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulu tarafından 1.2.1988 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça ön havalesi gereği Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda görüşüldükten sonra Komisyonumuza havale edilen «Çalışanların Tasarruflarının Teşvikine Dair Kanun Tasarısı», Komisyonumuzun 18.2.1988 ve 23.2.1988 tarihlerinde yaptığı 5 ve 6 ncı birleşimlerde hükümet temsilcilerinin de katılmasıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuzda, tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde, özellikle Anayasaya aykırılık iddiaları geniş boyutlarda ele alınmış, aylıklı ve ücretlilerle Bağ - Kur kapsamında bulunanların dışındaki kazanç sahiplerinden tasarruf kesintisi yapılmasının öngörülmemiş olmasının Anayasanın 10 uncu maddesinde belirtilen «eşitlik» ilkesine, yapılan tasarruf kesintisinin dolaylı olarak Anayasanın 18 inci maddesinde belirtilen «zorla çalıştırma yasağı» ilkesine ters düştüğü ayrıca, tasarının tümüyle Anayasanın ruhuna ve sosyal devlet ilkesine aykırılıklar taşıdığı iddialarında bulunulmuştur.

Diğer taraftan, tasarrufların bu tasarı ile artmayıp aksine gelinlerde azaltıcı bir etki meydana getireceği, 10 işçiden daha az sayıda işçinin çalıştığı işyerlerinde çalışan işçilerin de kanundan yararlandırılmalarının gerektiği, işverence sağlanacak katkının maliyetlere yansıtacağı, bunun sonucunda enflasyonist etkiler meydana geleceği ve çalışanların bir nevi vergilendirileceği gibi eleştirilerde bulunulmuştur.

Bunun yanında, tasarı ile çalışanlara ileride istedikleri gibi kullanabilecekleri ek bir kaynak yaratılmasının hedeflendiği, çalışanların bu suretle oluşacak tasarruflarını kullanırlarken diğer tasarruf imkânlarını da harekete geçirmeye teşvik edildiği, oluşacak tasarrufların en iyi şekilde nemalandırılmasının sağlanacağı, işverenlerce yapılacak katkıların, bunların gelir veya kurumlar vergilerinin hesaplanmasında gider olarak kaydedilebileceği ve bu nedenle maliyetlere yansımayacağı, dolayısıyla enflasyonist sonuçlar doğurmayacağı gibi görüşler de belirtilmiştir.

Yukarıda değinilen konulara hükümetçe tamamlayıcı ve açıklayıcı bilgiler verildikten sonra tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler bitmiş, ancak maddelere geçilmeden önce tasarının Anayasaya aykırı olduğu yolunda verilen önerge görüşülerek reddedilmiş ve daha sonra Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu metninin 1 ve 2 nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

3 üncü maddenin 3 üncü fıkrasında yer alan «Tasarruflara yapılacak aylık Devlet katkısı miktarlarını tespitine» ibaresi «Tasarruflarına gereğinde yapılacak aylık Devlet katkısı miktarlarını tespite» şeklinde değiştirilerek, Bağ - Kur'a tabi olarak çalışanlara Devletin katkıda bulunması hususuna esneklik getirilmiştir.

Tasarruf hesabı başlıklı 4 üncü maddenin 3 üncü fıkrasından sonra gelmek üzere yeni bir fıkra ilave edilmiş, bu fıkra ile her hak sahibine bir hesapta toplanacak paralar için birer hesap cüzdanı verilmesi esası getirilmiş ayrıca, madde içerisinde geçen «Tasarrufu Teşvik» hesabına ibareleri «Tasarrufu Teşvik hesabı» na şeklinde düzenlenmiştir.

5 inci madde yeniden düzenlenerek kaynakların yatırılabilceği alanlar konusuna açıklık getirilmiştir.

6 ncı maddenin son fıkrasında geçen «ile» kelimesi yanlış anlamalara sebebiyet vermemek amacıyla fıkradan çıkartılmıştır.

7 nci madde aynen kabul edilmiştir.

8 inci maddede sehven «vergilerininin» şeklinde yer alan ibare «vergilerinin» olarak düzeltilmiştir.

9 uncu madde ile geçici madde aynen kabul edilmiştir.

Yürürlüğe ilişkin 10 uncu madde kanun tekniğine uygun hale getirilmesi amacıyla yeniden düzenlenmiştir.

Yürütmeye ilişkin 11 inci madde aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca, «Çalışanların Tasarruflarının Teşvikine Dair Kanun Tasarısı»nın adı «Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun Tasarısı» şeklinde değiştirilmiştir.

Konunun geniş bir kesimi ilgilendirmesi ve biran önce kanunlaşabilmesi amacıyla İçtüzüğün 53 üncü maddesi uyarınca Genel Kurulda öncelikle görüşülmesi hususu Komisyonumuzca ayrıca karara bağlanmıştır.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Kemal Akkaya</i>	<i>İlhan Aşkın</i>
Samsun	Bursa
Sözcü	Kâtip Üye
<i>İsmail Şengün</i>	<i>Kadir Demir</i>
Denizli	Konya
<i>Mehmet Ali Bilici</i>	<i>Mehmet Deliceoğlu</i>
Adana	Adıyaman
<i>Nihat Türker</i>	<i>Onural Şeref Bozkurt</i>
Afyon	Ankara
<i>Hazım Kutay</i>	<i>İbrahim Demir</i>
Ankara	Antalya

Muhalefet şerhim eklidir.

Fenni İslimyeli
Balıkesir

Ünal Akkaya
Çorum

Togay Gemalmaz
Erzurum

Erol Zeytinoğlu
Eskişehir

Abdullah Aykon Doğan
Isparta
Muhalefet şerhim eklidir.

Mehmet Moğultay
İstanbul
Muhalefet şerhim eklidir.

Ali Topuz
İstanbul
Muhalefet şerhim eklidir.

Kemal Anadol
İzmir
Muhalefet şerhim ektedir.

S. Halil Özsoy
Kayseri

Onur Kumbaracıbaşı
Kocaeli
Muhalefet şerhim eklidir.

Sümer Oral
Manisa
Muhalefet şerhim eklidir.

Mahmut Öztürk
Niğde
Muhalefet şerhim eklidir.

İdris Arıkan
Siirt

Enis Tütüncü
Tekirdağ
Muhalefet şerhim eklidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Mehmet Seven
Bilecik

Muzaffer Arıcı
Denizli

Mehmet Kahraman
Erzurum

Abdulkadir Ateş
Gaziantep
Muhalefet şerhim eklidir.

H. Orhan Ergüder
İstanbul

Hüsnü Okçuoğlu
İstanbul
Muhalefet şerhim ektedir.

N. Kemal Zeybek
İstanbul

Birgen Keleş
İzmir
Muhalefet şerhim ektedir.

Şevki Gögüsger
Kırşehir

Saffet Sert
Konya

Cemal Seymen
Nevşehir
Muhalefet şerhim eklidir.

Birsel Sönmez
Niğde

Şakir Şeker
Sivas

Tevfik Ertüzün
Zonguldak
İmzada bulunamadı.

(S. Sayısı : 17)

MUHALEFET ŞERHİ

1. «Çalışanların Tasarruflarının Teşvikine Dair Kanun Tasarısı»nın 2 nci ve 3 üncü maddelerinde aylıklı ve ücretlilerle Bağ - Kur kapsamında bulunanlardan tasarruf kesintisi yapılması hükme bağlanmakta, bunların dışındaki kazanç sahipleri ile 10 işçiden az işçi çalıştırılan yerlerdeki işçiler, tasarruf kesintisi uygulamasının dışında tutulmaktadır. Bu durum Anayasanın 10 uncu maddesinde belirtilen «Eşitlik İlkesi»ne aykırıdır.

2. Yapılan tasarruf kesintisi, dolaylı olarak Anayasanın 18 inci maddesinde belirtilen «Zorla çalıştırma yasağı» ilkesine ters düşmektedir. Karşılığını hemen alamayacağı bir emeği vermeye zorunlu tutmak, bir anlamda çalışanlara angarya yüklemektir. Bu durumun «Angarya yasaktır» Anayasa ilkesiyle bağdaşması mümkün değildir.

3. Çalışanların, ücretlerinden yapılan zorunlu tasarruf kesintileri ile oluşan Fon'un yönetimine katılamamış olmaları, çalışanlar adına yapılacak nemalandırmanın hiçbir garantisinin bulunmamış olması gibi nedenlerle, Kanun tasarısı, Anayasanın ruhuna ve Sosyal Devlet ilkesine aykırılıklar taşımaktadır.

Ali Topuz
İstanbul

Birgen Keleş
İzmir

Mehmet Moğultay
İstanbul

Onur Kumbaracıbaşı
Kocaeli

Kemal Anadol
İzmir

Hüsnü Okçuoğlu
İstanbul

Abdulkadir Ateş
Gaziantep

Enis Tütüncü
Tekirdağ

Cemal Seymen
Nevşehir

MUHALEFET ŞERHİ

1. Tasarı Anayasanın metnine ve ruhuna tümüyle aykırıdır.
2. Bu tasarı mecburî tasarruf kanunudur. Tasarı ile,
 - a) Memurlara,
 - b) İşçilere,
 - c) Bağ - Kur mensubu küçük esnaf ve sanatkâra,

Yeni malî mükellefiyet getirilmektedir. Bu kesimin getirilen malî yükü taşıma gücü kalmamıştır. Sekiz yıldır yüksek enflasyon, hayat pahalılığı, bozulan gelir dağılımından en çok mağdur olan dar gelirli çalışanları hedef alan, bu tasarı memur, işçi, küçük esnaf ve sanatkârın sosyal durumunu daha da bozacaktır.

3. Öte yandan tasarıda, çalışanların ücretlerinden yapılacak kesintilerin, çalışanların gelirlerinde 1988 yılında bir azalma meydana getirmemesi öngörülürse dahi, kesinti tutarları işveren katılma payları ile birlikte fiyatlara yansıtılacak; neticede, 1988 yılında da dar gelirli çalışanların satınalma gücü azalacaktır.

Gelecek yıllarda ise, çalışanların net gelirlerinde, kesinti tutarı kadar bir azalma olacaktır.

4. Devletin tahsili yapılamayan ve büyük yekûnlara ulaşan vergi ve parafiskal alacaklarının tahsilatının hızlandırılması ihtiyacı ortada iken; yeni malî mükellefiyetler ihdası yanlıştır.

5. Tasarrufların artırılması kanun zoru ile değil, ekonomik teşvik tedbirleriyle yapılmalıdır. Bunun muhatabı dar gelirli çalışanlar değildir.

6. Millî tasarruflardan, Devletin aldığı pay devamlı büyümektedir. Özel girişimcilere ve vatandaşlara, kendi tasavvurları çerçevesinde yapabilecekleri tasarruf imkânı daraltılmamalıdır.

7. Getirilen tedbirler 1988 yılında malîyet enflasyonu yaratacaktır.

Bu gerçeklerle, tasarıyı ülke yararına görmüyor ve ret oyu veriyoruz.

Isparta
Aykan Doğan

Ibrahim Demir
Antalya

Sümer Oral
Manisa

Mehmet Öztürk
Niğde

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Çalışanların Tasarruflarının Teşvikine Dair Kanun Tasarısı

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, çalışanların aylık ve ücretlerinden tasarruf kesintisi yapılmasını, tasarruflara Devlet veya ilgili işverenlerin katkıda bulunmasını, bağımsız çalışanların gelirlerinin bir kısmının tasarrufa ayrılmasını temin etmek ve bu tasarrufların en iyi şekilde nemalandırılmasını sağlamak suretiyle çalışanların tasarruf yapmalarını teşvik etmektir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun hükümleri çerçevesinde;

a) Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu hükümlerine göre almakta olan kamu görevlileri ile kanunla veya kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kuruluşlarda çalışanların,

b) On ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde çalışan işçilerin,

c) Kanunları uyarınca sözleşmeli statüde çalışan personelin, aylık ve ücretlerinden «tasarruf kesintisi» yapılır.

Bu tasarruflara Devlet veya ilgili işverenlerin katkısı sağlanır.

1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa tabi olarak çalışanlar gelirlerinin, bu Kanun hükümlerine göre belirlenecek kısmını tasarruf olarak her ay ilgili banka şubesine yatırır.

Tasarruf miktarları

MADDE 3. — 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamına girenlerle ilgili tasarruflar, ilgililerin aylık veya ücretlerinden yapılacak yüzde 2 nispetindeki tasarruf kesintisi ile ilgililerin aylık veya ücretlerinin yüzde 3'ü nispetinde Devlet veya işverence sağlanacak katkının toplamından oluşur.

Tasarruf kesintisinin nispetini yüzde 4'e, Devlet veya işveren tarafından sağlanacak katkının nispetini yüzde 6'ya kadar yükseltmeye veya yukarıdaki nispetlere indirmeye ve uygulama tarihlerini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2 nci maddenin son fıkrası kapsamına girenlerin yatırılacak aylık tasarruf miktarlarını, BAĞ - KUR'a yatırılan azami aylık prim tutarını aşmamak üzere tespiti, gelir basamaklarına göre tasarruf miktarlarını farklılaştırmaya ve yatırılacak banka şubelerini belirlemeye, tasarruflarına gereğinde Devlet katkısı sağlanıp sağlanmamasına

**SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN**

**Çalışanların Tasarruflarının Teşvikine
Dair Kanun Tasarısı**

Amaç

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kapsam

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarruf miktarları

MADDE 3. — 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamına girenlerle ilgili tasarruflar, ilgililerin aylık veya ücretlerinden yapılacak yüzde 2 nispetindeki tasarruf kesintisi ile ilgililerin aylık veya ücretlerinin yüzde 3'ü nispetinde Devlet veya işverence sağlanacak katkının toplamından oluşur.

Tasarruf kesintisinin nispetini yüzde 4'e, Devlet veya işveren tarafından sağ-

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi
ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine
Dair Kanun Tasarısı**

Amaç

MADDE 1. — Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu metninin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kapsam

MADDE 2. — Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarruf miktarları

MADDE 3. — 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamına girenlerle ilgili tasarruflar, ilgililerin aylık veya ücretlerinden yapılacak yüzde 2 nispetindeki tasarruf kesintisi ile ilgililerin aylık veya ücretlerinin yüzde 3'ü nispetinde Devlet veya işverence sağlanacak katkının toplamından oluşur

Tasarruf kesintisinin nispetini yüzde 4'e, Devlet veya işveren tarafından sağlanacak katkının nispetini yüzde 6'ya ka-

(Hükümetin Teklifi)

ve bu suretle yapılacak aylık katkı miktarını tespiti, bu konularla ilgili her türlü düzenlemeleri yapmaya ve uygulama tarihlerini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Tasarruf hesabı

MADDE 4. — Kurumlar bu Kanun hükümleri çerçevesinde çalışanların aylık ve ücretlerinden yapacakları tasarruf kesintisi ile sağlanacak Devlet katkılarını aylık ve ücret ödemesinin yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar T. C. Ziraat Bankasında personeli adına açtıracakları «Tasarrufu Teşvik» hesabına yatırır.

İşverenler işçilerinin ücretlerinden yapacakları tasarruf kesintileri ile sağlayacakları işveren katkılarını tahakkuk ettirerek, ücret ödenmesinin yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar T. C. Ziraat Bankasında işçileri adına açtıracakları «Tasarrufu Teşvik» hesabına yatırır.

1479 sayılı Kanuna tabi olarak çalışanlar 3 üncü madde hükümlerine göre tespit edilecek aylık tasarruf tutarlarını, ait oldukları ayın sonuna kadar, belirlenecek ilgili banka şubelerinde kendi adlarına açtıracakları «Tasarrufu Teşvik» hesabına yatırır.

Bu şekilde tahsil edilen paralar tahsilatın yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez şubesinde toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı adına açılacak «Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabı»na aktarılır.

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

lanacak katkının nispetini yüzde 6'ya kadar yükseltmeye veya yukarıdaki nispetlere indirmeye ve uygulama tarihlerini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2 nci maddenin son fıkrası kapsamına girenlerin yatırılacak aylık tasarruf miktarlarını, BAĞ-KUR'a yatırılan azamî aylık prim tutarını aşmamak üzere tespiti, gelir basamaklarına göre tasarruf miktarlarını farklılaştırmaya ve yatırılacak banka şubelerini belirlemeye, bu tasarruflara yapılacak aylık Devlet katkısı miktarlarını tespitine, bu konularla ilgili her türlü düzenlemeleri yapmaya ve uygulama tarihlerini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Tasarruf hesabı

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

dar yükseltmeye veya yukarıdaki nispetlere indirmeye ve uygulama tarihlerini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2 nci maddenin son fıkrası kapsamına girenlerin yatırılacak aylık tasarruf miktarlarını, Bağ - Kur'a yatırılan azamî aylık prim tutarını aşmamak üzere tespiti, gelir basamaklarına göre tasarruf miktarlarını farklılaştırmaya ve yatırılacak banka şubelerini belirlemeye, bu tasarruflarına gereğinde yapılacak aylık Devlet katkısı miktarlarını tespiti, bu konularla ilgili her türlü düzenlemeleri yapmaya ve uygulama tarihlerini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Tasarruf hesabı

MADDE 4. — Kurumlar bu Kanun hükümleri çerçevesinde çalışanların aylık ve ücretlerinden yapacakları tasarruf kesintisi ile sağlanacak Devlet katkılarını aylık ve ücret ödemesinin yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar T. C. Ziraat Bankasında personeli adına açtıracakları «Tasarrufu Teşvik Hesabı» na yatırılar.

İşverenler işçilerinin ücretlerinden yapacakları tasarruf kesintileri ile sağlayacakları işveren katkılarını tahakkuk ettirerek, ücret ödenmesinin yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar T. C. Ziraat Bankasında işçileri adına açtıracakları «Tasarrufu Teşvik Hesabı» na yatırılar.

1479 sayılı Kanuna tabi olarak çalışanlar 3 üncü madde hükümlerine göre tespit edilecek aylık tasarruf tutarlarını, ait oldukları ayın sonuna kadar, belirlenecek ilgili banka şubelerinde kendi adlarına açtıracakları «Tasarrufu Teşvik Hesabı» na yatırılar.

(Hükümetin Teklifi)

Nemalandırma

MADDE 5. — Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı, 4. üncü maddeye göre açılacak hesapta toplanan paraları; Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek esaslar dahilinde hisse senetleri ve sair menkul kıymetlere, orta vadeli özel sektör tahvillerine, gelir ortaklığı senetlerine, finansman bonoları, Devlet tahvili ve hazine bonolarına yatırmak veya gayrimenkul alım satımına yönelik yatırımlar hariç verimi yüksek yatırımlarda kullanmak suretiyle nemalandırır.

Ödemeler

MADDE 6. — Emeklilik veya ölüm halinde biriken tasarruf kesintileri ile Devlet ve işveren katkıları (Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve yapılması halinde Devlet katkıları) ilgililere veya kanunî mirasçılara neması ile birlikte ödenir.

En az 15 yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde biriken tasarruf kesintileri, Devlet ve işveren katkıları (Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve yapılması halinde Devlet katkıları) ile bunların nemasının toplamının 3/5'ini ödenir.

En az 6 yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde sadece biriken tasarruf kesintileri (Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları) ödenir.

İkinci ve üçüncü fıkralara göre ödeme yapılanlara tasarruf kesintisi, Devlet veya işveren katkıları (Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve yapılması halinde Devlet katkıları) ile nemanın ödenmeyen kısmı 3. üncü madde uya-

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Yapılan katkı ve kesintiler, ilgili bankaya yatırılmasını müteakip, muhtevası Yüksek Planlama Kurulunca tespit edilip her hak sahibine verilecek bir hesap cüzdanına işlenir.

Bu şekilde tahsil edilen paralar tahsilatın yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Şubesinde Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı adına açılacak «Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabı» na aktarılır.

Nemalandırma

MADDE 5. — Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı, 4 üncü maddeye göre açılacak hesapta toplanan paraları; Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek esaslar dahilinde, gayrimenkul alım satımına yönelik yatırımlar hariç, verimli yüksek yatırımlarda kullanmak suretiyle nemalandırır.

Nemalandırma

MADDE 5. — Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı, 4 üncü maddeye göre açılacak hesapta toplanan paraları, Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek esaslar dahilinde, gayrimenkul alım satımına yönelik yatırımlar hariç olmak üzere her türlü menkul kıymetlere ve verimi yüksek yatırımlara yatırmak suretiyle nemalandırır.

Ödemeler

MADDE 6. — Emeklilik veya ölüm halinde biriken tasarruf kesintileri ile Devlet ve işveren katkıları, Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları, ilgililere veya kanunî mirasçılara neması ile birlikte ödenir.

Ödemeler

MADDE 6. — Emeklilik veya ölüm halinde biriken tasarruf kesintileri ile Devlet ve işveren katkıları, Bağ - Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları, ilgililere veya kanunî mirasçılara neması ile birlikte ödenir.

En az 15 yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde biriken tasarruf kesintileri, Devlet ve işveren katkıları, Bağ - Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları ile bunların nemasının toplamının 3/5'i ödenir.

En az 15 yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde biriken tasarruf kesintileri, Devlet ve işveren katkıları, Bağ - Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları ile bunların nemasının toplamının 3/5'i ödenir.

(Hükümetin Teklifi)

rıncı T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez şubesinde açılacak hesaba nema olarak kaydedilir ve bunlar bu Kanunda belirtilen imkânlardan, işe yeni başlayanlar gibi değerlendirilmek suretiyle yeniden yararlanabilirler.

En az iki yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde, tasarruf kesintileri ile Devlet veya işveren katkıları (Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve yapılması halinde Devlet katkıları) toplamı üzerinden tahakkuk edecek nemanın 1/3'ü her yıl ödenir.

Ödenmelerin zamanında yapılmaması

MADDE 7. — İşverenlerin, ücretlerden yapacakları tasarruf kesintileri ile sağlayacakları işveren katkılarını 4 üncü maddede belirtilen süreler içinde ilgililerin banka hesaplarına yatırmamaları halinde, yatırılması gereken miktarlar resen veya ilgililerin başvurusu halinde Sosyal Sigortalar Kurumunca 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun primlerin tahsiline ilişkin hükümleri dairesinde tahsil olunarak alınacak gecikme zammı ile birlikte ilgili banka hesabına yatırılır.

Tasarruf tutarlarını süresi içinde ve tam olarak ödemeyen Bağ-Kur sigortalılarının ödemeleri gereken tutarlar 1479 sayılı Kanunun primlerin tahsiline ilişkin hükümleri çerçevesinde Bağ-Kur tarafından tahsil olunarak ilgili banka hesabına yatırılır.

Vergilendirme

MADDE 8. — İşverenlerin, bu Kanun hükümlerine göre sağladığı katkılar ile Bağ-Kur kapsamında olanların tasarruf tutarları, bunların gelir veya kurumlar vergilerinin hesaplanmasında gider olarak kaydedilir.

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

En az 6 yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde sadece biriken tasarruf kesintileri Bağ - Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ödenir.

İkinci ve üçüncü fıkralara göre ödeme yapılanlara tasarruf kesintisi, Devlet veya işveren katkıları Bağ - Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları ile nemanın ödenmeyen kısmı 3 üncü madde uyarınca T.C. Ziraat Bankası Ankara Merkez şubesinde açılacak hesaba nema olarak kaydedilir ve bunlar bu Kanunda belirtilen imkânlardan, işe yeni başlayanlar gibi değerlendirilmek suretiyle yeniden yararlanabilirler.

En az iki yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde, tasarruf kesintileri ile Devlet veya işveren katkıları Bağ - Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları toplamı üzerinden tahakkuk edecek nemanın 1/3'ü her yıl ödenir.

Ödemelerin zamanında yapılmaması

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Vergilendirme

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

En az 6 yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde sadece biriken tasarruf kesintileri Bağ - Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ödenir.

İkinci ve üçüncü fıkralara göre ödeme yapılanlara tasarruf kesintisi, Devlet veya işveren katkıları Bağ - Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları ile nemanın ödenmeyen kısmı 3 üncü madde uyarınca T.C. Ziraat Bankası Ankara Merkez şubesinde açılacak hesaba nema olarak kaydedilir ve bunlar bu Kanunda belirtilen imkânlardan, işe yeni başlayanlar gibi değerlendirilmek suretiyle yeniden yararlanabilirler.

En az iki yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde, tasarruf kesintileri, Devlet veya işveren katkıları; Bağ - Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları toplamı üzerinden tahakkuk edecek nemanın 1/3'ü her yıl ödenir.

Ödemelerin zamanında yapılmaması

MADDE 7. — Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Vergilendirme

MADDE 8. — İşverenlerin, bu Kanun hükümlerine göre sağladığı katkılar ile Bağ - Kur kapsamında olanların tasarruf tutarları, bunların gelir veya ku-

(Hükümetin Teklifi)

Düzenleme

MADDE 9. — Yüksek Planlama Kurulu;

a) Bu Kanun hükümleri uyarınca tasarruf kesintisi ve Devlet ve işveren katkılarına esas alınacak istihkak tutarlarının kapsamını tayine; bu kesinti ve katkılar (Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve yapılması halinde Devlet katkıları) ile nemaların ilgili banka hesaplarına yatırılması ve 6 ncı madde uyarınca hak sahiplerine ödenmesine ilişkin usulleri tespite,

b) T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez şubesindeki hesapta toplanacak paraların nemalandırılmasında öncelikleri tespite; bu paraları gerektiğinde diğer kamu bankalarında da nemalandırmaya; bu Kanun uygulamasındaki hizmetleri karşılığında toplanacak paraların % 15'ini geçmemek üzere faizsiz veya düşük faizli olarak T. C. Ziraat Bankasında bulundurmaya; hesabın bakiyesine tahakkuk ettirilecek faiz oranını belirlemeye ve elde edilecek nemadan bu Kanunun uygulamasında görevlendirilen kuruluşlara giderleri karşılığı yapılacak ödeme miktarlarını tespite,

c) 3 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydı ile bu Kanunun uygulanması ile ilgili her türlü düzenlemeleri yapmaya, yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanun kapsamına girenlerin kesintiye tabi aylık ve ücretlerinde herhangi bir azalmaya mahal vermemek amacıyla;

a) Kamu görevlilerinin aylıklarını belirleyen aylık katsayı, yan ödeme katsayısı ile yakacak yardımı miktarında gerekli düzenlemeleri yapmaya Bankalar Kurulu yetkilidir.

b) On ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde çalışmakta olan işçilerin, 3 üncü madde uyarınca tasarruf kesintisine tabi tutulması gereken ücretleri 2822 sayılı Kanun hükümlerine göre yeni bir toplu iş sözleşmesi aktedilinceye kadar, (toplu iş sözleşmesi bulunmaması halinde ise cari hizmet akdi ile belirlenen ücretler yeniden tespit edilinceye kadar) işverenlerince, bu Kanunun uygulanmasına mahsus olmak üzere, yüzde 2 oranında artırılır. Artırılan bu miktar hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın yüzde 3 oranındaki işveren katkısı ile birlikte 4 üncü madde uyarınca T. C. Ziraat Bankasında işçiler adına açtırılacak «Tasarrufu teşvik hesabı»na aynı maddede belirtilen süreler içinde yatırılır.

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Düzenleme

MADDE 9. — Yüksek Planlama Kurulu;

a) Bu Kanun hükümleri uyarınca tasarruf kesintisi ve Devlet ve işveren katkılarına esas alınacak istihkak tutarlarının kapsamını tayine; bu kesinti ve katkılar, Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları ile nemaların ilgili banka hesaplarına yatırılması ve 6 ncı madde uyarınca hak sahiplerine ödenmesine ilişkin usulleri tespiti,

b) T.C. Ziraat Bankası Ankara Merkez şubesindeki hesapta toplanacak paraların nemalandırılmasında öncelikleri tespiti; bu paraları gerektiğinde diğer kamu bankalarında da nemalandırmaya; Bu Kanun uygulamasındaki hizmetleri karşılığında toplanacak paraların yüzde 15'ini geçmemek üzere faizsiz veya düşük faizli olarak T.C. Ziraat Bankasında bulundurmaya; hesabın bakiyesine tahakkuk ettirilecek faiz oranını belirlemeye ve elde edilecek nemadan bu Kanunun uygulamasında görevlendirilen kuruluşlara giderleri karşılığı yapılacak ödeme miktarlarını tespiti,

c) 3 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydı ile bu Kanunun uygulanması ile ilgili her türlü düzenlemeleri yapmaya, yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE — Tasarının geçici maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

rumlar vergilerinin hesaplanmasında gider olarak kaydedilir.

Düzenleme

MADDE 9. — Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu metninin 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu metninin Geçici Maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Yürürlük

MADDE 10. — Bu Kanun yayımını takip eden aybaşında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

İ. Kaya Erdem

Başbakan V.

1.2.1988

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

İ. Kaya Erdem

Devlet Bakanı

Kâzım Oksay

Devlet Bakanı

Abdullah Tenekeci

Devlet Bakanı

Veysel Atasoy

Devlet Bakanı

Ali Bozer

Devlet Bakanı

Yusuf B. Özal

Devlet Bakanı

Adnan Kahveci

Devlet Bakanı

Mehmet Yazar

Devlet Bakanı

Cemil Çiçek

Devlet Bakanı

Nihat Kitapçı

Adalet Bakanı

M. Oltan Sungurlu

Milli Savunma Bakanı

Ercan Vuralhan

İçişleri Bakanı

Mustafa Kalemli

Dışişleri Bakanı

A. Mesut Yılmaz

Maliye ve Gümrük Bakanı

A. Kurtcebe Alptemoçin

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

Hasan Celâl Güzel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

İ. Sefa Giray

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı

Bülent Akarcalı

Ulaştırma Bakanı

Ekrem Pakdemirli

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı

H. Hüsnü Doğan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

İmren Aykut

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Şükrü Yürür

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Fahrettin Kurt

Kültür ve Turizm Bakanı

M. Tınaz Titiz

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 10. — Bu Kanun yayımını
takip eden aybaşımda yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11. — Bu Kanun hükümlerini
Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 10. — Bu Kanun yayımını
takip eden ayın başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11. — Sağlık ve Sosyal İş-
ler Komisyonu metninin 11 inci maddesi
aynen kabul edilmiştir.

